

## DADES GENERALS

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curs acadèmic</b>     | Curs 2025/2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Tipus de curs</b>     | Màster de Formació Permanent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Nombre de crèdits</b> | 60,00 Crèdits ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Matrícula</b>         | 890 euros (import preu públic)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Requisits d'accés</b> | <p>Titulats/as universitaris (llicenciats/as i graduats/as universitaris/as), preferentment: Mestres i mestres d'educació infantil i primària, pedagogia terapèutica, audició i llenguatge, música, educació física, anglès...<br/>         Professorat d'educació secundària.<br/>         Pedagogs i pedagogues.<br/>         Professionals de la psicopedagogia.<br/>         Educadors i educadores socials.<br/>         Professionals de la psicologia.<br/>         Orientadors i orientadores educatives.<br/>         Logopedes.<br/>         Personal d'associacions i/o servicis de caràcter psicoeducatiu que dediquen el seu treball a l'atenció de persones amb diversitat funcional (tallers ocupacionals, inserció laboral, programes de garantia social, programes de transició a la vida adulta i activa, etc.)<br/>         Tutors/as en centres i servicis específics.<br/>         Personal de centres formatius (aules taller, unitats d'escolarització externa, etc.).<br/>         En general, llicenciats/as i graduats/as universitaris/as que desitgen intervindre dins del context escolar en l'àmbit de l'atenció a la diversitat i a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu.</p> <p>Estudiants als quals els quede menys d'un 10% per a obtindre el seu títol de grau, condicionats a l'obtenció del títol en el mateix any acadèmic.</p> |

|                          |                       |
|--------------------------|-----------------------|
| <b>Modalitat</b>         | On-line               |
| <b>Lloc d'impartició</b> | Aula Virtual UV-ADEIT |
| <b>Horari</b>            | En línia              |

## Direcció

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Organitzador</b> | Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Direcció</b>     | <p>Inmaculada Chiva Sanchís<br/>         Profesora Titular de Universidad. Dpto. de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Pertenece al Grupo de Investigación Diversidad y evaluación en la formación a lo largo de la vida DIVFOREVA de la Universitat de València..<br/>         Genoveva Ramos Santana<br/>         Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Coordinadora del Grupo de innovación educativa para el desarrollo del talento y altas capacidades (GIEDAC)..</p> |

## Terminis

|                              |                   |
|------------------------------|-------------------|
| <b>Preinscripció al curs</b> | Fins a 07/01/2026 |
| <b>Data inici</b>            | Gener 2026        |
| <b>Data fi</b>               | Desembre 2026     |

## Més informació

|                |                                                                |
|----------------|----------------------------------------------------------------|
| <b>Telèfon</b> | 961 603 000                                                    |
| <b>E-mail</b>  | <a href="mailto:formacion@adeituv.es">formacion@adeituv.es</a> |

## PROGRAMA

## Fonaments teòrics i conceptualització de l'atenció a la diversitat

És el primer mòdul de 8.

Capítol 1. Atenció a la diversitat i principis bàsics.

Definició d'atenció a la diversitat i principis bàsics (diversitat, inclusió, normalitat, flexibilitat, contextualització i expectatives positives)

Capítol 2. Diversitat en les variables que componen la individualitat humana.

El Model Integrador de la Teoria General de la personalitat. Principals teories factorials de la intel·ligència i diferències individuals.

Capítol 3. Educació inclusiva i equitat en els sistemes educatius.

Les comunitats inclusives. Aules equitatives. Igualtat d'oportunitats i identitat. Compensació de desigualtats en educació. Educació intercultural. L'Educació emocional. Intel·ligència emocional i competències emocionals.

Capítol 4. Models de treball en l'educació inclusiva

Models Funcionals. Model de Qualitat de Vida, Model Social o Soci-crític.

Capítol 5. Bones pràctiques en educació inclusiva.

## **Mesures d'atenció a la diversitat: a nivell institucional i a nivell de centre educatiu**

---

És el segon mòdul de 8.

Capítol 1. Polítiques internacionals i nacionals d'atenció a la diversitat

Capítol 2. Organització dels ensenyaments en el Sistema Educatiu Espanyol i atenció a la diversitat:

- Educació Infantil
- Educació Primària
- Educació Secundària
- Educació Superior
- Educació de Persones Adultes

Capítol 3. Organització i gestió dels centres educatius per a atendre la diversitat

-Estructura, composició i funcions.

-Òrgans unipersonals de govern

-Òrgans col·legiats de govern

o Òrgans de coordinació docent: Departaments de coordinació didàctica, comissió de coordinació pedagògica equips de cicle, tutors/as, d'orientació educativa, d'activitats complementàries i extraescolars

-El centre educatiu i l'atenció a la diversitat.

Capítol 4. Plans i projectes al servei de l'atenció a la diversitat en els centres educatius

-Projecte educatiu de centre (PE)

-Pla d'Atenció a la Diversitat (PAD)

-Pla d'Orientació Acadèmica i Professional (POAP)

-Pla d'Acció Tutorial (PAT)

-Pla de Transició

-Altres plans: Pla de Millora

-Programació General Anual (#PGA)

Capítol 5. Mesures i programes per a atendre l'alumnat amb necessitats de suport educatiu

-Mesures generals (reforç educatiu, opcionalitat i optativitat)

-Mesures específiques

-Adaptacions Curriculars Individuals Significatives (ACIS)

-Adaptacions d'Accés al currículum

-Programa de Diversificació Curricular (PDC)

-Altres programes per a atendre les diferències individuals:

-Programes de Qualificació Professional Inicial (PCPI)

-Programa d'Acolliment al Sistema Educatiu (PASSADA)

-Programa d'Acompanyament Escolar (PAE)

-Programa de Suport i Reforç

-Programa de Compensació Educativa

## **L'alumnat i l'atenció a la diversitat**

---

És el tercer mòdul de 8.

Capítol 1. Avaluació i informe psicopedagògic d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Capítol 2. Atenció primerenca en alumnat amb necessitats de suport educatiu.

Principis bàsics.

Models d'intervenció des de l'atenció primerenca.

Capítol 3. Alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge.

Concepte.

Perspectives actuals.

Models d'intervenció.

Capítol 4. Alumnat amb Necessitats educatives especials

Capítol 5. Alumnat amb Altes capacitats intel·lectuals.

Fonamentació teòrica i conceptual de les altes capacitats.

Classificació de les altes capacitats.

Models d'intervenció en Altes capacitats.

Capítol 6. Alumnat amb integració tardana al sistema educatiu (amb escolarització irregular, Minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social, amb residència en zones social, cultural o econòmicament desfavorides, escolaritzat en dependències d'institucions de protecció social del menor).

Fonamentació teòrica i conceptual.

Models d'intervenció.

Capítol 7. Alumnat amb trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH).

Fonamentació teòrica i conceptual del TDAH.

Models d'intervenció en TDAH.

Capítol 8. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu en estudis universitaris.

### **Estratègies d'ensenyament-aprenentatge: la cooperació i col·laboració.**

---

És el quart mòdul de 8.

Capítol 1. Nova perspectiva sobre l'ensenyament i l'aprenentatge com a mesura d'atenció a la diversitat.

Els elements del currículum: Objectius, continguts, competències bàsiques, mètodes pedagògics i l'avaluació.

Capítol 2. Metodologies actives d'ensenyament-aprenentatge per a atendre la diversitat. L'aprenentatge significatiu, aprenentatge cooperatiu, aprenentatge per parells i iguals i aprenentatge per Serveis (Aps).

Capítol 3. Formació i tècniques de col·laboració entre el professorat.

Capítol 4. Les comunitats d'aprenentatges i l'atenció a la diversitat.

Capítol 5. El joc i l'atenció a la diversitat.

Capítol 6. Resposta educativa família-escola per a afavorir un desenvolupament harmònic de l'alumnat

Capítol 7. El Índex for Inclusion: la participació i l'aprenentatge de tots els implicats dels centres escolars.

### **Atenció a la diversitat, acció tutorial, convivència i mediació escolar.**

---

És el cinquè mòdul de 8.

Capítol 1. Acció tutorial, convivència, disciplina i mediació escolar com a resposta a l'atenció a la diversitat.

Capítol 2. Marc teòric, normatiu i contextualització de la convivència i la disciplina en el centre i a l'aula.

Capítol 3. Programes d'intervenció per a la millora de la Convivència escolar.

Capítol 4. Organització de la convivència en el centre i a l'aula.

-Models de gestió de la convivència.

-Estratègies i actuacions per a la millora del clima escolar.

- El Pla de Convivència.

- L'aula de convivència.

- La tutoria.

Capítol 5. Mediació escolar i resolució de conflictes.

-Definició i característiques.

-Fases en el procés de mediació.

-Tipus de mediació escolar.

-L'equip de mediació escolar.

-Rol, funcions i habilitats del mediador/a.

-Programes de formació de mediadors/as.

-Activitats d'aula i de tutoria en la prevenció i resolució de conflictes.

-Les habilitats socials i la resolució de conflictes.

### **Recursos tecnològics per al tractament educatiu de la diversitat**

---

És el sisè mòdul de 8.

Capítol 1. Accessibilitat i inclusió. L'ètica de la tecnologia educativa

Capítol 2. Tecnologies de suport i ajuda.

Capítol 3. Les competències tecnològiques de l'alumnat i del professorat

Capítol 4. Importància i avanç de la tecnologia en l'àmbit de l'atenció a la diversitat.

Capítol 5. Exemples de recursos tecnològics disponibles per a atendre la diversitat (Revistes especialitzades, llibres, Internet, associacions i altres organitzacions)

### **Família i atenció a la diversitat**

---

És el setè mòdul de 8.

Capítol 1. Estructura i funcionament de la família.

Capítol 2. Creences, actituds i valors parentals. La família i el desenvolupament de comportaments, hàbits i actituds.

Capítol 3. La implicació de la família en els diferents nivells educatius.

Capítol 4. Les necessitats de les famílies i suports que precisen per a atendre la diversitat.

Capítol 5. Les confederacions i associacions de pares i mares en l'atenció a la diversitat.

### **Integració sociolaboral i atenció a la diversitat**

---

És el vuitè mòdul de 8.

Capítol 1. La inserció laboral com a procés entre la inclusió i l'exclusió social

- La inclusió social
- La inclusió laboral
- Factors que afavoreixen els processos d'inclusió sociolaboral

**Capítol 2.** Estratègies educatives per al foment d'oportunitats laborals.

Sistemes de suport, adopció i ocupació en poblacions escolars.

Propostes d'actuació en centres d'educació secundària obligatòria

**Capítol 3.** Principals contextos o via d'inserció sociolaboral

- La família
- El context econòmic-laboral
- Les polítiques socials
- Les associacions

**Capítol 4.** Formació professional per a l'ocupació

- Qualificació professional
- Nivells: Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals
- Formació ocupacional bàsica.
- Cursos de formació professional per a l'ocupació.- Tallers d'ocupació.

**Capítol 5.** Integració laboral de subjectes amb discapacitat

- Marc legal
- Quota de reserva
- Excepcionalitat
- Mesures alternatives
- L'ocupació amb suport
- Incentius a la contractació de persones amb discapacitat
- Integració de treballadors discapacitats en el sistema d'ocupació protegida: Els Centres Especials d'Ocupació
- Els Centres Ocupacionals
- Mesures de trànsit del treball protegit a l'ordinari: Els enclavaments laborals

**Capítol 6.** Els Serveis d'Integració Laboral

- Orientació laboral de les persones amb discapacitat
- Ocupabilitat
- Millorar habilitats en la cerca de treball
- Creació directa d'ocupació i autoocupació
- Serveis a les empreses
- Experiències

**Capítol 7.** Empreses d'inserció laboral

- Lluitar contra la pobresa i l'exclusió social
- Metodologies d'inserció laboral en la mateixa empresa, en una empresa aliena o en projectes d'autoocupació.
- Destinatari
- Itineraris d'inserció
- Requisits i normativa

### Treball fi de màster

És el nové mòdul de 9 i es publicaran les especificacions del TFM al inici del màster. Els descriptors atendran a tots els treballats en els diferents mòduls, concretament es podran utilitzar aquells centrats en els continguts de les diferents assignatures així com, en els quals versen els seus apartats.

## PROFESSORAT

---

### María Celeste Asensi Borrás

Directora de la Unitat per a la Integració de Persones amb Discapacitat de la Universitat de València

---

### Carmen Carmona Rodriguez

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València

---

### Elvira Carpintero Molina

Profesora Titular de Universidad. Departamento: Investigación y Psicología en Educación (área MIDE). Universidad Complutense de Madrid.

---

### Inmaculada Chiva Sanchís

Profesora Titular de Universidad. Dpto. de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Pertenece al Grupo de Investigación Diversidad y evaluación en la formación a lo largo de la vida DIVFOREVA de la Universitat de València..

---

### Marcos Octavio Galán Morán

Neuropsicólogo Clínico. Dpto. de Neurología del Hospital Universitario Doctor Peset. Educador Social, Fundació Mare de Deu dels Innocents i Desamparats

---

**Laura Garcia Raga**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Teoria de l'Educació. Universitat de València

---

**Gemma García Soriano**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics. Universitat de València

---

**María Pilar Herce Palomares**

Profesora Asociada de Universidad. Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació. Universitat de València. Fundadora y directora de la red de centros para la promoción del talento Despierta (<https://despiertatalento.com/>).

---

**Luis López Murria**

Pedagogo en la Unidad Terapéutica Educativa Residencial de salud mental infantil y juvenil Acompaña 'm, del hospital Sant Joan de Déu Barcelona. Autor del manual: "Educar en llamas"

---

**Manuel López Torrijo**

Es licenciado y doctor en Ciencias de la Educación por la Universitat de València

---

**Lidia Márquez Baldo**

Ayudante/a Doctora. Departamento de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Investigación relacionada con las tecnologías educativas y la evaluación educativa.

---

**Francisco Javier Mondéjar Alarcón**

CEIP L'Ermita - Orientador Educatiu

---

**Ana María Moral Mora**

Profesora Permanente Laboral PPL. Dpto. de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Pertenecce al Grupo de Investigación Diversidad y evaluación en la formación a lo largo de la vida DIVFOREVA..

---

**Andrés Payá Rico**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació. Universitat de València

---

**Alfredo Pérez Boullosa**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València

---

**Genoveva Ramos Santana**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Universitat de València. Coordinadora del Grupo de innovación educativa para el desarrollo del talento y altas capacidades (GIEDAC)..

---

**Verónica Riquelme Soto**

Ayudante Doctora. Dpto. de Teoria de l'Educació. Universitat de València. Pertenecce al Grupo de investigación: GRIFAIN Grupo de investigación en familias e infancia de la Universitat de València..

---

**Piedad María Sahuquillo Mateo**

Profesor/a Titular de Universidad. Dpto de Teoria de l'Educació UV. Pertenecce al GRIFAIN Grupo de investigación en familias e infancia y al GREAV Grupo de investigación en pedagogía universitaria, educación a lo largo de la vida y desarrollo sostenible.

---

**Susana Valverde Montesino**

Profesora contratada doctor. Departamento de Investigación y Psicología en Educación. Facultad de Educación. Universidad Complutense de Madrid.

---

---

**OBJECTIUS**

---

Les sortides professionals que té el curs són:

El Màster d'Atenció a la diversitat i educació inclusiva ofereix una eixida professional i formativa de postgrau per als mestres i mestres d'educació infantil i primària, pedagogia terapèutica, audició i llenguatge, música, educació física, anglés, professorat d'educació secundària, pedagogs i pedagogues, professionals de la psicopedagogia, educadors i educadores socials, professionals de la psicologia, orientadors i orientadores educatives, logopedes, professionals que treballen en associacions i/o servicis de caràcter psicosocial i educatiu que dediquen el seu treball a l'atenció de persones amb diversitat funcional (tallers ocupacionals, inserció laboral, programes de garantia social, programes de transició a la vida adulta i activa, etc.), tutors/as en centres i servicis específics, professionals dels centres formatius (aules taller, unitats d'escolarització externa, etc.)... Addicionalment, i donat el caràcter especialitzat i aplicable als múltiples contextos en els quals poden intervenir els professionals de l'educació, el tipus de formació que ofereix el Màster suposa de gran utilitat per a totes aquelles persones que desitgen intervenir dins del context educatiu formal i no formal en l'àmbit de l'atenció a la diversitat. A més, pot servir tant per a ampliar el perfil laboral en l'atenció a la diversitat de l'alumnat o bé per a adquirir competències per a desenrotllar la seua activitat investigadora en esta àrea.

1-Aportar un coneixement interdisciplinari per a pensar i reflexionar sobre les pràctiques educatives des de la visió del paradigma d'educació inclusiva i actuar en conseqüència.

2-Atendre les necessitats formatives tant teòriques com pràctiques d'aquelles persones que vulguen iniciar-se en processos

d'educació inclusiva, específicament descobrir les bases teòriques que fonamenten l'educació inclusiva; les mesures específiques des de les quals abordar la inclusió i la diversitat; les necessitats específiques de suport educatiu; les pràctiques d'ensenyança-aprenentatge centrades en la cooperació i col·laboració; la formació en mediació escolar com a estratègia per a la resolució de conflictes; la labor de l'acció tutorial des dels plans d'atenció a la diversitat; l'accessibilitat i inclusió de les persones a través dels recursos tecnològics; i sobre la implicació i les necessitats de la famílies des d'un context col·laboratiu d'aprenentatge o formació.

3-Contribuir al desenrotllament i consecució del 4t objectiu de l'Agenda 2030 sobre el Desenrotllament Sostenible aprovada en 2015 pels Estats membres de les Nacions Unides (ONU).

## METODOLOGÍA

La metodologia d'este Màster s'entén des d'una perspectiva teoricopràctica. La distinció entre teoria i pràctica té una menor, o fins i tot nul·la, significació amb les noves metodologies docents d'ensenyança-aprenentatge en l'àmbit universitari a distància. Específicament, es correspon amb modalitats d'ensenyança-aprenentatge a distància, no presencial, centrada en dos de les grans metodologies actives d'ensenyança-aprenentatge: Aprenentatge Autònom i Tutories virtuals.

Este Màster es dissenya des d'una concepció d'aprenentatge dirigit i sistematitzat pel professorat encarregat on el protagonista és l'alumnat, des de la seua autonomia i des del seu propi procés d'aprenentatge autoregulat.

L'estudi autònom, per part de l'alumnat, consistirà a prendre com a referència de treball el material didàctic escrit per a cada assignatura, elaborat a consciència pel professorat responsable de la mateixa (manual de continguts i d'aprofundiment sobre el tema, activitats pràctiques de busca i reflexió, exercicis d'autocomprovació i avaluació permetent a l'estudiant retroalimentar el seu procés d'aprenentatge). A més, l'alumnat tindrà com a suport de l'aprenentatge i desenrotllament de la matèria l'Aula Virtual del curs, una plataforma formativa d'accés als manuals i estudis complementaris. En esta plataforma també es proporcionaran fòrums de debat on el professorat de les assignatures farà les aportacions necessàries per a complementar el contingut i propiciar l'intercanvi d'informació, a través de notícies d'interés, reflexions. Les tutories seran virtuals i podran ser gestionades/planificades per cada alumne/a en funció de les seues necessitats formatives a través de la plataforma de formació on es tindrà accés als correus de tot el professorat del Màster. Finalment, es realitzaran videoconferències per a explicar aspectes essencials del Màster i per a actualitzar continguts específics dels mòduls, dites videoconferències seran gravades i aportades com

a material addicional en la plataforma. Almenys, es realitzarà una videoconferència a l'inici del Màster i una altra a l'inici del mòdul específic del Treball Final de Màster.

En síntesi, la metodologia d'estudi consistirà a prendre com a referència de treball els continguts del mòdul depositats a l'Aula Virtual del curs- Moodle-, estos continguts vindran reflectits en els Manuals d'Estudi de cada assignatura i documentació complementària per a l'aprofundiment dels continguts; les activitats que es puguin realitzar; casos pràctics; exercicis d'autoavaluació del contingut treballat; exercicis d'avaluació o exàmens; els Fòrums de Debats, on el professorat anirà formulant aportacions per a complementar la matèria; Tutories de l'Aula Virtual on podran consultar directament amb el professorat els possibles dubtes plantejats i, finalment, les videoconferències que es programaren al llarg del Màster, imprescindibles per a propiciar el desenrotllament adequat del Màster i un major acostament a les necessitats concretes de l'alumnat.